

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce: **Ing. A. J.**
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.
sídlem Vodičkova 704/36, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **O. p., s.r.o.**
sídlem O. 18, X O. u Š.
zastoupena Mgr. Františkem Korbelem
advokátem sídlem kanceláře Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2023, č. j. KUOK 78263/2023, ve věci
schválení stavebního záměru,

takto:

- I. Žaloba **se** v části, kterou se žalobce domáhal zrušení výroku I. rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 11. 7. 2023, č. j. KUOK 78263/2023, **odmítá**.
- II. Ve zbytku **se** žaloba **zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítl pro nepřípustnost odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Šumperk (dále jen „stavební úřad“) ze dne 15. 11. 2021, č. j. MUSP 126094/2021, jímž stavební úřad podle § 94o odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „starý stavební zákon“), schválil stavební záměr s názvem „*Stavební úpravy pro změny na úpravách*“ na pozemcích parc. č. st. X, st. XA a st. XB, parc. č. XC, XD a XE v k. ú. X, a na pozemcích parc. č. st. XF a parc. č. XG v k. ú. X (dále jen jako „stavební záměr“). Žadatelem byla osoba zúčastněná na řízení, O. p., s. r. o. (dále jen „stavebník“).
2. V průběhu řízení, dne 8. 9. 2021 obdržel stavební úřad žádost žalobce o zařazení mezi účastníky řízení o společném povolení stavby. Stavební úřad nejprve rozhodl usnesením pod č. j. MUSP 114201/2021 ze dne 14. 10. 2021 o tom, že žalobce není účastníkem řízení o společném povolení stavebního záměru. K odvolání žalobce bylo uvedené usnesení stavebního úřadu rozhodnutím žalovaného č. j. KUOK 125930/2021 ze dne 20. 12. 2021 zrušeno pro nepřezkoumatelnost a věc byla stavebnímu úřadu vrácena k novému projednání. Následně vydal stavební úřad dne 1. 2. 2022 (tedy až po vydání rozhodnutí ve věci samé) usnesení č. j. MUSP 12299/2022 ve kterém rozhodl, že žalobce je účastníkem řízení.
3. Proti meritornímu rozhodnutí stavebního úřadu, jímž schválil dotčený stavební záměr, žalobce v průběhu řízení podal postupně celkem třikrát odvolání (dne 22. 11. 2021, 14. 1. 2022 a 10. 2. 2022). Žalovaný však dospěl k závěru, že žalobce jakožto vlastník sousedních nemovitostí nemohl být schvalovaným stavebním záměrem přímo dotčen na svém vlastnickém právu ve smyslu § 94k písm. e) starého stavebního zákona, protože nebyl účastníkem řízení, a jeho odvolání tak zamítnul jako nepřípustné.

II. Argumentace stran

Žaloba

4. Žalobce předně namítal nesprávný a nezákonný procesní postup žalovaného při posuzování účastenství ve správním řízení. Ačkoli bylo žalobci usnesením stavebního úřadu ze dne 1. 2. 2022 přiznáno postavení účastníka řízení a toto usnesení nabylo právní moci, žalovaný při rozhodování o odvolání znovu materiálně přezkoumával účastenství žalobce, a to navzdory tomu, že skutkové okolnosti zůstaly nezměněny. Tento postup je v rozporu s § 73 odst. 2 správního řádu, který stanoví závaznost pravomocného rozhodnutí pro všechny správní orgány. Žalovaný byl tedy povinen považovat žalobce za účastníka řízení. Navíc je takový postup v rozporu se smyslem § 28 odst. 1 správního řádu, jehož účelem je postavit účastenství najisto již v průběhu řízení a zabránit jeho opakovanému přezkoumávání.
5. Žalobce dále namítal, že povolovaná stavba se přímo dotýká jeho práv, a to v souvislosti s nadměrnou hlukovou zátěží a znečištěním ovzduší. Projektová dokumentace neposkytovala dostatečné informace o neprůzvučnosti stěn ani o dalších technických parametrech, které měly být stavebním úřadem požadovány. Stavební úpravy zahrnují

instalaci nových výrobních technologií, které budou tvořit nové zdroje hluku. Přesto se stavební úřad neoprávněně opíral o závazné stanovisko Krajské hygienické stanice č. j. KHSOC/17629/SU/HP, dle kterého je problematika hluku v celém areálu papírny řešena komplexně v rámci výjimky z emisních limitů, ačkoliv se integrované povolení, na něž se stanovisko odvolává, nevztahuje na nemovitost žalobce ani na nové zdroje hluku a znečištění. Navíc se stavební záměr nachází na jižním okraji areálu stavebníka v přímé viditelnosti z nemovitosti žalobce, kde neexistuje žádná překážka, která by bránila šíření hluku. Realizací stavebního záměru dojde dle technické zprávy k navýšení hlukové zátěže. V kapitole Hluk a vibrace je totiž uvedeno, že veškeré prostupy budou opatřeny tlumiči hluku tak, aby nepřekračovaly limity hluku. Veškeré předchozí technologie stavebníka, včetně nového stroje PS6, dle dokumentace EIA ale zaručují zachování hlukové zátěže pro chráněné prostory staveb pro bydlení na úrovni 35 dB. Z toho lze dle žalobce dovodit, že nový záměr již ve fázi projektové přípravy počítá s dalším nárůstem hlukové zátěže až na zákonnou hranici bez jakékoliv rezervy. Strojní vybavení rekonstrukce hlukovou zátěží vytvářet bude, jeho hlučnost dosahuje 85 dB a odtahové množství vzduchu na fasádu cca 4 000 m³/h. Již nyní přesahuje hluk u domu žalobce v nočních hodinách i 50 dB a hluk tak bývá i o cca 15 dB vyšší než před realizací stroje PS6, což dokládá neúnosnost současné hlukové situace. Přesto stavebník nedoložil žádnou dokumentaci hodnotící vliv záměru na životní prostředí ani analýzu nových zdrojů hluku, ačkoliv stavba zahrnuje nové stroje, které jsou zdrojem emisí a znečištění. Žalovaný navíc ani nezohlednil, že situaci zhoršuje nová stavba skladu SO04 stroje PS6 v důsledku změny opláštění, čímž stavebník vytvořil tunelový efekt směrem k nemovitosti žalobce.

6. Žalobce konečně poukázal na účelové vyloučení veřejnosti z řízení, přestože se jedná o stavbu s významným dopadem na okolí. Stavební úřad nesprávně tvrdil, že stavba nemůže mít vliv na chráněné prostory pro bydlení, a záměrně ignoroval nové zdroje hluku, které budou v rámci rekonstrukce instalovány. Vzhledem k výše uvedenému žalobce namítal, že rozhodnutí stavebního úřadu je v rozporu s požadavky stavebního zákona a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení

7. Žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Uvedl, že žalobce svá tvrzení nechal pouze v obecné rovině a nijak neosvědčil, že by byl přímo dotčen v důsledku namítaného hluku, znečištění ovzduší a emisím TZL. Námitky, které se nedotýkají právní sféry žalobce, pak nemohou vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, i kdyby byly důvodné.
8. Stavebník ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žaloba je šikanózní, neopodstatněná a založená na nepravdivých tvrzeních. Uvedl, že žalobce neunesl břemeno tvrzení ani důkazní, a proto by měla být žaloba zamítnuta. Dále namítal, že žalobce nemůže být účastníkem řízení, protože stavební úpravy se nijak nedotýkají jeho vlastnických nebo jiných práv. Zdůraznil přitom, že stavební záměr nepředstavuje zásadní změny ovlivňující hlukovou nebo jinou imisní situaci v okolí a že případné šíření hluku je blokováno existujícími stavbami. Navrhované změny budou prováděny téměř výhradně uvnitř objektu, přičemž sám žalobce vyloučil, že by se cítil dotčen stavebními pracemi, které jsou s povolenou stavbou spojeny. Realizací stavby tak nedojde k navýšení hlukové zátěže, což vyplývá i ze samotné žaloby, ve které sám žalobce uvedl, že záměr bude v zákonných limitech.

Replika žalobce k vyjádření osoby zúčastněné na řízení

9. Žalobce považoval vyjádření stavebníka za manipulativní, obsahující nepravdy a zavádějící informace. Poukázal na to, že v areálu stavebníka jsou v provozu další desítky zdrojů hluku, které v součtu překračují hlukové limity stanovené zákonem především v noční době. Jednotlivé zdroje hluku se totiž sčítají dle metodiky Věstníku MZ ČR 11-2017, kap. 5.1. Žalovaný je již 3 roky, tedy od spuštění nového papírenského stroje PS6, poškozován systematickým překračováním hlukových limitů osobou zúčastněnou na řízení. Není pravdou, že by žalobce neunesl důkazní břemeno. Je povinností stavebníka v řízení prokázat, že stavební záměr nebude mít po své realizaci vliv na obyvatelstvo okolní obytné zástavby a negativní dopad na životní prostředí. Odkázal přitom na skutečnosti v projektové dokumentaci, které dle něj jednoznačně prokazují, že dojde k podstatným změnám negativně ovlivňujícím hluk (požárně bezpečnostní řešení, seznam strojů a zařízení, vzduchotechnika, nedostatečné opláštění stavebního objektu p. č. X, zpracování nejen papíru vyrobeného v O. P., s. r. o.), a na tabulku „*Srovnání hodnot z příspěvkové analýzy pro integrované povolení z roku 2014 a v roce 2021 v KB01 B. 105*“.

III. Posouzení věci soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dle podané žaloby a v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. Předně krajský soud uvádí, že žalobce se svou žalobou domáhal zrušení celého napadeného rozhodnutí přesto, že jeho prvním výrokem bylo zamítnuto odvolání Ř. f. K.
12. Ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům (§ 2 s. ř. s.) a nejsou strážci objektivní zákonnosti při činnosti správních orgánů. Proto se ochrany ve správním soudnictví mohou domáhat toliko osoby, do jejichž veřejných subjektivních práv bylo zasaženo. Je v zásadě nepřípustné, aby se jedna osoba dovolávala ochrany práv jiné osoby. Tak je tomu i v případě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, kterou jsou oprávněny podat osoby, které tvrdí, že byly na svých právech zkráceny rozhodnutím správního orgánu (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Není proto přípustné, aby žalobce žalobou napadl výrok, který se jej netýká (rozsudek NSS ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 75/2011-54).
13. Ve vztahu k prvnímu výroku napadeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto odvolání Římskokatolické farnosti Klášterec postrádá žalobce zjevně aktivní procesní legitimaci. V tomto rozsahu proto soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
14. Pokud jde o přezkum zbývajících rozsahu napadeného rozhodnutí, v první řadě krajský soud považuje za nezbytné zdůraznit, co bylo předmětem správního řízení, a co je tudíž předmětem nyní projednávaného řízení soudního. Napadeným rozhodnutím bylo rozhodováno o účastenství žalobce ve smyslu § 94k písm. e) starého stavebního zákona v řízení o změně dokončené stavby pod názvem „*stavební úpravy pro změny na úpravách*“. V takovém řízení je proto nutné předmětný záměr a jeho vliv na okolí (včetně zásahu do práv žalobce) posuzovat pouze z hlediska změn objektu oproti původnímu územnímu rozhodnutí a stavebnímu povolení, nikoliv jej posuzovat jako umístování záměru zcela nového.

15. Rovněž je nutné poukázat na skutečnost, že podstata žalobní legitimace pro podání žaloby proti správnímu rozhodnutí v souladu s § 65 odst. 1 s. ř. s. tkví v tvrzení žalobce, že *byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti*. Současně v souladu s dispoziční zásadou a vymezením náležitostí podané žaloby (§ 71 s.ř.s.) je nutné, aby onen zásah do práv (přímé zkrácení) byl žalobcem v žalobě natvrzen zcela konkrétním způsobem (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58), přičemž soud jej za žalobce nemůže domýšlet.
16. Krajský soud již projednával několik žalob žalobce proti jednotlivým stavebním záměrům stavebníka, přičemž jejich společným jmenovatelem byl nesouhlas žalobce s realizací nového záměru papírenského stroje PS6 z důvodu zvýšených imisí hluku směrem k nemovitosti žalobce. I v tomto případě se krajský soud nemůže ubránit dojmu, že skutečná podstata žaloby, kterou žalobce usiluje o „vpuštění“ do řízení o dotčeném stavebním záměru, opět tkví v tom stejném nesouhlasu s realizací celého záměru projektu papírenského stroje. I v nyní projednávané žalobě na tento záměr žalobce sám několikrát odkazuje a argumentuje ve vztahu k němu. Jakkoliv tedy v nyní podané žalobě žalobce tvrdí zásah do své právní sféry v podobě zhoršení ochrany před pronikáním hluku (čemuž se soud bude věnovat vzápětí), z pojetí celé žaloby i z obsahu jeho repliky se nelze ubránit dojmu o překročení rámce tvrzeného zásahu do vlastních subjektivních práv, a naopak tendenci obecně bránit zákonnost a „procesní čistotu“ napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení. Soud by na základě takových tvrzení toliko poukazujících na zjištěné nezákonnosti nemohl přistoupit k věcnému projednání žaloby. Žalobce nelze pasovat do pozice univerzálního dohlázele nad zákonností výkonu veřejné správy (rozsudky NSS ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 As 2/2009-80, č. 2061/2010 Sb. NSS, či ze dne 4. 5. 2011, č. j. 7 As 2/2011-52). Soudní řád správní je totiž svou povahou normou obrannou, nikoliv kontrolní. Jeho smyslem je poskytnout ochranu osobám před takovým jednáním správních orgánů, které zasahují do jejich práv, nikoliv umožnit přezkum aktů správních orgánů bez vazby na zásah do práv žalobce (hájením veřejného zájmu nebo práv třetích osob).
17. Důsledkem uvedených závěrů této úvodní pasáže rozsudku je ta skutečnost, že soud vůbec jako žalobní námitky nevyhodnotil tu část žaloby namítající vyloučení veřejnosti z řízení, ani pasáže odkazující na stavební záměr papírenského stroje PS6 či změnu opláštění stavebního objektu skladu SO04 a jeho důsledky (žaloba proti němu byla projednávána na základě samostatné žaloby žalobce), jelikož tyto nebyly předmětem nyní posuzovaného správního řízení. Stejně tak soud nepřihlížel ani k tvrzením vztahujícím se k jiným nemovitostem (v replice obsažená tabulka Srovnání hodnot z příspěvkové analýzy pro integrované povolení z roku 2014 a v roce 2021 ve vztahu k adrese B. 105).

Změna posouzení účastenství

18. První námitka žalobce směřuje do procesního postupu žalovaného, který dle jeho tvrzení nezákonně posuzoval jeho účastenství v řízení, ačkoliv o něm již bylo rozhodnuto stavebním úřadem, který jej za účastníka označil rozhodnutím ze dne 1. 2. 2022, č. j. MUSP 12299/2022.
19. Dle § 28 odst. 1 správního řádu *bude v pochybnostech za účastníka považován i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti v řízení bylo rozhodováno, a ostatní*

účastníci se o něm vyrozumí. Postup podle předchozí věty nebrání dalšímu projednávání a rozhodnutí věci.

20. Byť bylo v posuzované věci rozhodováno podle starého stavebního zákona, který v ustanovení § 94k definuje, kdo je účastníkem společného územního a stavebního řízení, samotné rozhodování o účastenství starý stavební zákon neupravoval, pročez je nutno aplikovat obecnou právní úpravu obsaženou ve správním řádu. V této souvislosti je třeba předně poukázat na skutečnost, že správní řád vychází z materiálního pojetí účastenství. Účastníkem řízení je tedy každá osoba, která splňuje dané definiční znaky účastníka bez ohledu na rozhodnutí správního orgánu. Nastanou-li pochybnosti o tom, zda určitá osoba, která o sobě tvrdí, že je účastníkem, účastníkem je či nikoli, bude tato osoba považována za účastníka, a to až do doby, než se prokáže, že účastníkem není. To, zda osoba tvrdící o sobě, že je účastníkem, skutečně je či není, v pochybnostech posoudí správní orgán a vydá o tom usnesení. Jde přitom o deklaratorní usnesení, postavení účastníka řízení dotýčná osoba buď má, nebo nemá již od začátku správního řízení. Usnesení správního orgánu tuto skutečnost pouze deklaruje. To platí jak pro případy, kdy bylo usnesením rozhodnuto, že určitá osoba účastníkem je, a je jím tedy již od počátku řízení, tak pro případy, kdy bylo vydáno usnesení, že určitá osoba účastníkem není, a nebyla jím tedy rovněž od počátku řízení, nikoliv až od okamžiku vydání usnesení. (JEMELKA, Luboš, PONĎĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. § 28 [Pochybnosti o postavení účastníka]. In: JEMELKA, Luboš, PONĎĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. *Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 216, marg. č. 3).*
21. Také z výslovné dikce § 28 odst. 1 správního řádu vyplývá, že se za účastníka považuje v pochybnostech i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. Jinými slovy je možné o této skutečnosti rozhodovat i opakovaně, rovněž je možné otázku účastenství řešit až v rámci odvolacího řízení, a to právě z hlediska materiálního pojetí účastenství. Oporu pro uvedený závěr lze nalézt např. v rozsudku NSS ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 As 154/2016, který uzavřel, že při posuzování účastenství se neuplatní zásada koncentrace řízení stanovená pro odvolací řízení v § 82 odst. 4 správního řádu. Otázku účastenství tedy lze přezkoumávat i v odvolacím řízení bez ohledu na to, zda v řízení před správním orgánem I. stupně řešena byla či nikoliv. Nelze tak přisvědčit žalobci, že je účelem daného ustanovení postavit účastenství najisto již v průběhu řízení a zabránit jeho opakovanému přezkoumání, tedy že se jeho posouzením v prvostupňovém řízení (vydáním usnesení dle § 28 správního řádu) zavírá možnost jeho opětovného posouzení.
22. Je však třeba současně upozornit na závěry rozsudku ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 222/2014-147, č. 3288/2015 Sb. NSS, ve kterém NSS dospěl k závěru, že rozhodnutí o účastenství podle § 28 odst. 1 správního řádu nelze vydat, pokud již bylo rozhodnuto ve věci samé. NSS konkrétně uvedl, že „vydáním rozhodnutí (§ 71 odst. 2 spr. ř.) se řízení před správním orgánem v zásadě končí, neboť správní orgán je vydaným rozhodnutím vázán a nemůže jej i při zjištění vad změnit jinak, než zákonem stanoveným způsobem. (...) Právní moc rozhodnutí není v tomto směru podstatná, neboť veškeré úkony v rámci řízení činí správní orgán za účelem vydání rozhodnutí. To po jeho vydání nemůže změnit, kromě situací výslovně spr. ř. předvídaných.“ NSS v tomto rozhodnutí též výslovně uvedl, že v situaci, kdy již správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí ve věci samé, se opomenutý účastník může bránit zejména podáním odvolání.
23. V nyní posuzovaném případě přitom bylo o účastenství žalobce rozhodováno poté, co bylo stavebním úřadem vydáno meritorní rozhodnutí. V souladu s výše predestřenými závěry je

však nutno konstatovat, že pokud stavební úřad již rozhodl ve věci samé dne 15. 11. 2021, neměl následně vydávat usnesení o účastenství žalobce podle § 28 odst. 1 správního řádu (rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2024, č. j. 4 As 364/2023–50, bod 27-28). Přestože v tomto směru došlo k procesnímu pochybení, neměla tato vada vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Podstatným totiž zůstává, že žalovaný jakožto odvolací orgán posuzující žalobcem podané odvolání proti rozhodnutí ve věci samé, byl oprávněn si otázku účastenství žalobce jakožto jednu z nezbytných podmínek pro meritorní přezkum odvoláním napadeného rozhodnutí posoudit sám. Jak již potvrdil NSS v rozsudku ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 As 154/2016-31 v bodě 14, „*okruh účastníků řízení musí správní orgán zjišťovat z úřední povinnosti ve všech částech řízení (tedy i v rámci odvolacího řízení).*“ (zvýraznění provedeno krajským soudem).

24. S ohledem na uvedené lze uzavřít, že žalobce již od počátku řízení vzhledem ke svému postavení vlastníka sousední nemovitosti účastníkem řízení pro absenci přímého dotčení jeho práv materiálně nebyl (jak bude podrobně odůvodněno dále), a to bez ohledu na formální rozhodnutí o této skutečnosti ze strany správních orgánů. V rámci zásady zákonnosti, v důsledku které bylo nezbytné ověřit, že meritorní rozhodnutí stavebního úřadu nebude podrobena věcnému přezkumu k odvolání osoby, které postavení účastníka řízení materiálně nesvědčí, pak žalovaný byl v odvolacím řízení oprávněn, resp. povinen otázku účastenství žalobce přezkoumat i přes existenci usnesení stavebního úřadu deklarujícího účastenství žalobce.

Tvrzené účastenství a přímé dotčení práv žalobce

25. Podstata žaloby směřuje do posouzení otázky, zda žalobce materiálně byl či nebyl účastníkem dotčeného řízení. S ohledem na skutečnost, že žalobce je vlastníkem nemovitostí vzdáleně sousedních s výrobním areálem stavebníka, mohl být toliko účastníkem řízení dle § 94k písm. e) starého stavebního zákona, dle kterého *účastníkem společného územního a stavebního řízení je osoba, jejíž vlastnické právo nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být společným povolením přímo dotčeno*. S odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, č. 96/2000 Sb., který upřednostnil široké pojetí pojmu soused včetně sousedů vzdálených, je třeba konstatovat, že vzdálenost nemovitostí žalobce od areálu stavebníka jej sama o sobě z účastenství na řízení nevylučovala. Ostatně tato skutečnost nebyla ani spornou. Podstatou sporu tak zůstala toliko otázka, zda žalobce mohl být dotčeným stavebním záměrem na svých vlastnických právech přímo dotčen, tedy zda změny dokončené stavby mohly mít podstatný přímý vliv na jeho vlastnické právo (např. rozsudek NSS ze dne 3. 11. 2023, č. j. 8 As 68/2022-59, bod 44 a v něm dále zdůrazněný následek, že „*Účastník územního a stavebního řízení pak může podávat jen takové námitky, které jsou spojeny s přímým dotčením na právech zakládajících jeho účastenství*“).
26. NSS pak dlouhodobě vychází z toho, že „přímé dotčení“ je nutno posuzovat podle reálného vlivu zamýšlené stavby na konkrétní sousední nemovitost. Nestačí pouze teoretické či hypotetické dotčení. Na druhou stranu se na souseda nesmí klást nepřiměřeně vysoké nároky (např. aby přesně prokazoval existenci či intenzitu zásahu už v době, kdy stavba ještě není povolena). Stavební úřad dle charakteru stavby, jejího umístění, předpokládaného provozu, vzdálenosti a dalších okolností musí vyhodnotit, zda je pravděpodobné, že by se mohly projevit imise (hluk, stínění, vibrace, prašnost, znehodnocení výhledu apod.) či jiný faktický zásah do práv souseda (rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25, č. 2932/2013 Sb. NSS, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-68, č. 1787/2009 Sb. NSS,

ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016-38, a rozsudek ze dne 23. 2. 2021, č. j. 9 As 262/2020-30).

27. Jak soud ověřil ze správního spisu (zejména ze souhrnné technické zprávy) a jak shrnul žalovaný na str. 7 napadeného rozhodnutí, předmětem posuzovaného stavebního záměru je změna dokončené stavby (budovy) tzv. úpraven, kde probíhají úpravy papíru (broušení, převíjení apod.). Navržené změny budou prováděné téměř výhradně uvnitř objektu, dojde zejména k výměně a zesílení podlah v 1. NP, tak aby mohly být do 1. NP umístěny všechny stroje, na kterých je prováděna úprava papíru. Dojde tak zejména ke změně technologického zařízení a toku výroby. Bude provedeno nové sociální zařízení a kuchyňka s jídelnou. Nedochozí ke změně v užívání stavby, jelikož úpravy papíru již v daném objektu probíhaly i před navrhovanou změnou. Pokud je v textu projektové dokumentace uvedeno, že do 1. NP bude umístěna nová technologie, je tím myšlena náhrada stávajících a již nevyhovujících strojů, nikoliv zavádění zcela nové činnosti (výroby), která by mohla mít vliv na okolní nemovitosti. Dále je předmětem žádosti změna stavby rampy, která bude spočívat v posunutí její vyvýšené části a rovněž v rozšíření (zvětšení) stávajícího zastřešení o 81 m² na celkovou plochu zastřešení 284 m².
28. Na tomto místě soud opakuje, že právě a jen popsání změny byly předmětem správního posouzení účastenství žalobce v řízení, tedy zda uvedené změny měly potenciál přímého zásahu do vlastnických práv žalobce. Stejně tak i při soudním přezkumu soud hodnotil možný zásah do práv žalobce pouze v důsledku uvedených změn. Pro úplnost krajský soud dodává, že žalobce nenamítal zvýšený hluk v důsledku stavebních prací při samotné realizaci stavebního záměru (jak výslovně uvedl v žalobě), nýbrž pouze jeho následný provoz.
29. Stejně tak je namístě připomenout, že bylo povinností žalobce konkrétním způsobem soudu takový přímý zásah do jeho práv natvrdit. Jak již bylo uvedeno výše, z obsahu žaloby je zřejmá obava žalobce o budoucí navýšení hluku z provozu stavebníka v místě jeho bydliště. Žalobce však tyto své obavy vymezil obecným způsobem s poukazem na technické parametry z příložené dokumentace.
30. Jak však krajský soud z této dokumentace, jež je součástí správního spisu (technické zprávy), ověřil, obavy žalobce o nové zdroje hluku a znečištění vzniklé obsluhou nových strojů zůstaly v ryze hypotetické rovině, neboť nikterak nevyplývají z obsahu správního spisu. Ze souhrnné technické zprávy vyplývá, že nebude zasahováno do opláštění, které zůstává stejné u všech objektů. Technologická zařízení a provozy produkující nadměrnou hlukovou zátěž jsou kapotována, osazena protihlukovými tlumiči či umístěna uvnitř stavebních objektů, které mají opláštění s dostatečnou neprůzvučností, která zabrání průniku hluku do okolního venkovního prostoru nad povolené hodnoty. Veškeré prostupy a odváděcí vzduchotechnické potrubí bude opatřeno tlumiči hluku, tak aby byly splněny limity hluku. Strojně-technologická zařízení, která jsou osazena v navrhovaných objektech, nejsou zdrojem vibrací ani impulsního hluku. Jak tedy správně žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí na str. 7 a 8, jediné imise budou vznikat toliko vlivem stavebních prací, které však žalobce nenapadá a které nadto budou probíhat zejména uvnitř objektu. Veškeré účinky stavby tak budou mít dopad pouze na bezprostřední okolí stavby v rámci výrobního areálu a nemohou jimi být dotčeny jiné pozemky či stavby mimo areál papíren.
31. Sám žalobce navíc v žalobě sice popisuje, že dojde ke hlukové zátěži, avšak současně tvrdí, že tato dosáhne až samotné hranice zákonných limitů pro imise hluku. Jinými slovy jím tvrzený přímý zásah do jeho práv má spočívat v imisích hluku nepřekračujících zákonem

stanovené limity. Z podstaty věci se však o zásah do jeho práv jednat nemůže, neboť dodržováním právních norem je jakýkoliv zásah do práv jiné osoby vyloučen. Pokud žalobce poukazoval na skutečnost, že již v tuto chvíli jsou překračovány hlukové limity u jeho nemovitosti (v nočních hodinách přesahující i hodnotu 50 dB), je třeba důrazně poukázat na to, že takové případné překročení je důsledkem jiného než posuzovaného stavebního záměru, který je teprve projednávaným řízením povolován. Žalobcova tvrzení o součtu hluku z dalších provozů rovněž nemohou vést k závěru o jeho přímém dotčení na právech. Rovněž tato tvrzení jsou totiž obecná a čistě hypotetická. Žalobce netvrdí, jakou konkrétní hodnotu, jež bude výsledkem realizace a provozu nyní posuzovaného záměru, je třeba přičíst k jaké konkrétní hodnotě, která již v současnosti zasahuje do jeho práv. Netvrdí konkrétní rozmístění jednotlivých stavebních objektů/provozů, jimiž produkovaný hluk by se měl počítat. Výrobní areál stavebníka je značně rozlehlý a rozhodně nelze bez dalšího přisvědčit domněnce žalobce, že hluky emitované jednotlivými provozy se vzájemným působením znásobí a nadto že budou synergicky působit směrem k nemovitosti žalobce. Žalobce pak nepředložil žádný odborný podklad, který by tuto skutečnost v konkrétních intencích nyní projednávaného případu potvrzoval. Nadto je však uvedený předpoklad v rozporu s obsahem projektové dokumentace, která uvádí, že veškerý hluk bude utlumen v rámci samotné budovy a nebude pronikat do okolního prostředí v nadlimitních hodnotách. Nebude-li hluk pronikat z budovy v nadlimitních hodnotách přímo v rámci samotného areálu stavebníka, jen stěží si lze představit rušivý vliv takového hluku až u nemovitosti žalobce, která je od areálu značně vzdálena. Tvrzení o hlučnosti strojního zařízení v hodnotě 85 dB z projektové dokumentace nevyplývá, jelikož v souhrnné technické zprávě je na str. 28 tato hodnota uvedena pouze v souvislosti s ochranou zdraví zaměstnanců s tím, že při takové hodnotě již zaměstnanci musí používat ochranu sluchu. Skutečnost, že by strojní zařízení v rámci posuzovaného záměru mělo takových hlukových hodnot dosahovat, ve zprávě konstatována není. Nadto zásadním zůstává, že se v technické dokumentaci pojednává o hladině hluku uvnitř areálu a stavební dokumentace nepředpokládá nově vznikající hluk z umístěných technologií mimo objekt stavebníka. Stejně tak soudu není zřejmé, jaký vliv má mít tvrzené množství odtahovaného vzduchu na fasádu ve vztahu k žalobcovým nemovitostem. Pokud žalobce tvrdil, že projektová dokumentace neposkytovala údaje o neprůzvučnosti stěn, je třeba upozornit na výše vymezený předmět řízení s tím, že změna obvodových konstrukcí nebyla jeho předmětem.

32. Jelikož lze s ohledem na výše uvedené konstatovat absenci řádného tvrzení o přímém zásahu do práv žalobce, další argumentace se stává v podstatě nadbytečnou. Pro úplnost však krajský soud dodává, že výjimka z hlukových limitů stanovená integrovaným povolením č. j. KUOK 13041/2008 ve znění po změně č. 15 se vztahuje i na nemovitost žalobce, jak tento závěr krajský soud žalobci již podrobně vysvětlil ve svém rozsudku ze dne 23. 10. 2024, č. j. 65 A 11/2023-101 v bodě 30. Integrované povolení se navíc vztahuje i na projednávaný záměr, jelikož bylo vydáno pro celý průmyslový závod na výrobu papíru a buničiny stavebníka, a to včetně pozemků, na kterých se nachází i nyní posuzovaný stavební záměr. Jakkoliv pak žalobce dále namítá a polemizuje s dokumentací EIA z roku 2015, konkrétně tedy se závazným stanoviskem Ministerstva životního prostředí ze dne 30. 11. 2015, č. j.: 85559/ENV/15, je tato argumentace zcela mimoběžná, neboť posuzované závazné stanovisko se předmětného stavebního záměru vůbec netýká, jelikož pojednává o záměru papírenského stroje PS6.
33. Námitku žalobce, že stavba je situována na jižním okraji areálu stavebníka a že neexistuje žádná překážka bránící šíření hluku směrem k jeho nemovitosti, je třeba vyhodnotit jako

irelevantní, pakliže stavební záměr nebude mít žádný přímý vliv na vlastnické právo žalobce, jelikož nebude emitovat hluk s potencií nadlimitního rušivého vlivu na jeho nemovitosti.

34. Svou námitku ohledně nových zdrojů hluku pak žalobce rozšířil ve své replice tak, že dle jeho názoru z projektové dokumentace jednoznačně vyplývá, že dojde k podstatným změnám negativně ovlivňujícím hluk (požárně bezpečnostní řešení, seznam strojů a zařízení, vzduchotechnika, nedostatečné opláštění stavebního objektu p. č. X, zpracování nejen papíru vyrobeného v O. P., s. r. o.). Soudu nicméně není zřejmé, jak z výčtu těchto skutečností má vyplývat přímý dopad ve formě hluku do vlastnických práv žalobce. Tato tvrzení zde zcela absentují. Uvedené skutečnosti jen potvrzují závěr soudu o nedostatečnosti tvrzení žalobce co do jím tvrzeného přímého dotčení jeho vlastnických práv. Jeho tvrzení o předpokládaném novém zdroji hluku a znečištění není založeno na žádných relevantních skutečnostech, je v rozporu se zjištěními soudu ze správního spisu, a především pak není ničím podloženo. Odkaz na Věstník MZ ČR 11-2017 je v tomto ohledu zcela nedostatečný. Žádný odborný podklad zpochybňující závěry správních orgánů žalobce soudu nepředložil a jen laická a nepodložená tvrzení nemohou zpochybnit závěry vyplývající z odborných úvah správních orgánů (rozsudek NSS ze dne 14. 6. 2024, č. j. 8 As 236/2022-152, odst. 48 a 56).
35. Krajský soud na základě výše uvedené argumentace uzavírá, že neshledal přímé dotčení na vlastnických právech žalobce v důsledku posuzovaného záměru, protože žalovaný správně vyhodnotil, že žalobce není účastníkem dotčeného řízení a v takovém případě správně jeho odvolání zamítl jako nepřípustné.

IV. Závěr a náklady řízení

36. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.
37. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.
38. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jí soud uložil (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Jelikož soud osobě zúčastněné na řízení v této věci žádné povinnosti neuložil, nemá na náhradu nákladů tohoto řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 26. února 2025

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu